

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ОНЛАЙН
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ В
УМОВАХ ВІЙНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБІП України

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL ONLINE
CONFERENCE**

**TRENDS AND CHALLENGES OF MODERN AGRICULTURAL
SCIENCE: THEORY AND PRACTICE**

м. Київ, 2023

УДК 001:63(4/9)

Рекомендовано до друку збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної онлайн конференції: «Тенденції та виклики аграрної науки в умовах війни» Присвяченої 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України вченою радою агробіологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від 16 листопада 2023 року протокол № 11.

Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика. Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України матеріали V міжнародної науково-практичної онлайн конференції (м. Київ, 25-27 жовтня 2023 р.)/НУБіП України, 2023. 339 с.

ISBN 978-617-8351-50-2

У збірнику опубліковано матеріали доповідей учасників V міжнародної наукової інтернет-конференції «Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика», яка присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України. Висвітлено теоретичні і практичні питання сучасної аграрної науки, напрями їх вирішення та впровадження у виробництво.

Титульна сторінка: "Соняхи". Художник: Радо Явора.

© НУБіП України, 2023.

УДК 633.31/37:631.8

ВПЛИВ УДОБРЕННЯ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ БОБОВО-ЗЛАКОВИХ ТРАВСУМІШОК

Бурко Л.М., к. с.-г. н., доцент

Бурко О.М., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Національний університет біоресурсів і природокористування України

При вирощуванні кормових культур практично не використовуються органічні добрива та зменшилися норми мінеральних добрив. В наслідок цього в ґрунті зменшується вміст рухомих форм поживних речовин, що негативно впливає на його родючість. Для підтримки поживності ґрунту на належному рівні та одержання сталих урожаїв кормових культур доцільно щороку поповнювати запаси поживних речовин в ґрунті.

Застосування повного мінерального добрива відповідно до обґрунтованих норм і співвідношень при оптимальному зволоженні ґрунту забезпечує підвищення урожайності листостеблової маси бобово-злакових травосумішок у два-три рази і більше.

На даний час немає одностайної думки відносно доцільності застосування під бобові культури азотних добрив. Це пояснюється тим, що бобові культур за своїми біологічними особливостями можуть використовувати для власного росту і розвитку симбіотичний азот, засвоєний бульбочковими бактеріями повітря.

Дослідження виконувалася у філії «Рідний край» ПрАТ «Зернопродукт МХП» (Хмельницька область). Програмою досліджень передбачалось вивчення особливостей росту та розвитку люцерно-злакових травостоїв залежно від видового складу та удобрення.

Встановлено, що сіяні люцерно-злакові травостої формуються із щільністю 1118-1235 пагонів на 1 м². Великої різниці між варіантами удобрення не спостерігалось. Проте, дещо густішими були травосумішки де вносились мінеральні добрива Р₄₅К₆₀. Також густішими були травосумішки за участі грястиці збірної та тонконогу лучного. За додаткового додавання до Р₄₅К₆₀ азоту у дозі N₄₅ відмічено зменшення щільності травостоїв люцерно-злакових сумішей на 28-62 пагонів на 1 м². Аналізуючи щільність бобово-злакових травосумішок за видовими компонентами виявилось, що найбільше пагонів було люцерни посівної, кількість яких коливалась у межах 455-556 пагонів на 1 м². На другому місці за кількістю пагонів займали злакові компоненти, кожний з двох у межах від 261 до 357 пагонів на 1 м². Однак, слід відмітити, що сумарна кількість пагонів двох злакових компонентів, яка коливалась в межах 562-650 пагонів на 1 м², була приблизно на одному рівні з пагонами люцерни посівної.

Поміж люцерно-злакових травостоїв найпродуктивнішим є агроценоз, злакова частина якого представлена стоколосом безостим і тонконогом лучним. Вміст кормових одиниць коливався в межах 76-78 %, обмінної енергії – 8,90-

9,23 МДж/кг з забезпеченістю однієї кормової одиниці перетравним протеїном в межах 153-173 г.